

Papa Francesc: "Als agressors a l'Irak se'ls ha de detenir però no bombardejar"

Dm, 19/08/2014 per Catalunya Religió

Les respostes del papa Francesc durant la roda de premsa a l'avió

(CR) El conflicte iraquetà, la situació de les minories religioses, els bombardejos nord-americans, però també altres temes d'actualitat com les relacions amb Xina, el conflicte entre Israel i Palestina o qüestions més personals com el cansament, la propera encíclica o la vida al Vaticà són algunes de les 15 preguntes que el Papa Francesc ha respost durant el vol de tornada a Roma al finalitzar el seu viatge a Corea on ha passat els últims cinc dies.

Aquí podeu llegir la transcripció de les respostes del papa en la roda de premsa, que ja s'ha convertit en un format habitual.

L'agressió de l'Isis contra les minories cristianes a l'Iraq i les bombes nord-americanes

En aquests casos, en els quals hi ha una agressió injusta, solament puc dir que és lícit «detenir» a un agressor injust. Subratllo el verb «detenir», no dic bombardejar, fer la guerra, sinó detenir-ho. Els mitjans amb els quals es pot detenir hauran de ser avaluats. Detenir a l'agressor injust és lícit. Però hem de tenir memòria; quantes vegades sota aquest pretext de detenir a l'agressor injust les potències s'han ensenyorit dels pobles i han fet la guerra de conquesta. Una sola nació no pot jutjar com es deté a un agressor injust. Després de la Segona Guerra Mundial va néixer la idea de les Nacions Unides, és allí on s'ha de discutir i dir: 'Hi ha un agressor injust? Sembla que sí. Llavors, com ho detenim?'. Solament això, res més. En segon lloc, les minories. Gràcies per haver usat aquesta paraula. Perquè a mi em parlen de cristians, els que sofreixen, els màrtirs. I sí, hi ha molts màrtirs. Però aquí hi ha homes i dones, minories religioses, no són tots cristians, i tots són iguals enfront de Déu. Detenir a l'agressor injust és un dret que la humanitat té, però també és un dret que té l'agressor de ser detingut, perquè no

faci mal.

La possibilitat d'una visita a l'Iraq, a la zona de conflicte

Estic disposat a anar a l'Iraq i crec que ho puc dir: quan amb els meus col·laboradors vam saber la notícia d'aquesta situació, de les minories religioses i també en aquell moment que Kurdistan no podia rebre a tanta gent, vam pensar moltes coses. El primer va ser escriure el comunicat que va fer el pare Federico Lombardi. Després aquest comunicat va ser enviat a totes les nunciatures perquè fos transmès als governs. Després vam escriure al Secretari general de les Nacions Unides i vam decidim enviar una persona, el cardenal Filoni. Al final, vam dir que, si era necessari després del viatge a Corea, podia anar allí; era una de les possibilitats. Estic disposat! En aquest moment no és el millor, però estic disposat a això.

L'oració per la pau amb Mahmoud Abbas i Peres va ser un fracàs?

L'oració per la pau no va ser absolutament cap fracàs. Aquests dos homes són homes de pau, són homes que creuen en Déu i que han viscut moltes coses lletges, moltes coses lletges, i estan convençuts que l'única via per resoldre els problemes és la de la negociació, del diàleg, de la pau. Va ser un fracàs? Jo crec que la porta està oberta. La pau és un do de Déu, que es mereix el nostre treball, però és un do. I cal dir a tota la humanitat que la taula de la negociació és important, però també ho és la de l'oració. Però això és conjuntural. Aquesta trobada no era una conjuntura; és un pas fonamental de l'actitud humana, una oració. Ara, el fum de les bombes i de les guerres no deixen veure aquesta porta, però la porta va romandre allí, oberta, des d'aquell moment. Crec en Déu, crec en el Senyor, aquesta porta està oberta, i demanem que ens ajudi.

Les víctimes de la guerra

Avui nosaltres vivim en un món en guerra, pertot arreu! Algú em deia: 'Sap vostè, pare, que estem en la tercera guerra mundial, però en trossets. En capítols'. És en un món en guerra on es fan aquestes crueltats. Una vegada es parlava sobre la guerra convencional, ara ja no compta. No dic que les guerres convencionals siguin alguna cosa bona, no. Però avui va la bomba i mata a l'innocent amb el culpable, al nen amb la dona, amb la mare, mata a tots. Però, detinguem-nos a pensar una mica a nivell de crueltat, a on hem arribat? Això hauria d'espantar-nos. No és per fer por. El nivell de crueltat de la humanitat en aquest moment espanta una mica.

La tortura

Avui la tortura és un dels mitjans gairebé ordinaris en els comportaments dels serveis d'intel·ligència i en alguns processos judicials. I la tortura és un pecat en contra de la humanitat, un delictes. Dic als catòlics: torturar a una persona és pecat mortal, és pecat greu. Però és molt més: és un pecat contra la humanitat. La crueltat i la tortura. M'agradaria molt que vostès, en els seus mitjans, fessin una reflexió sobre quin és avui el nivell de crueltat de la humanitat, i sobre el que pensen sobre la tortura. Crec que ens faria bé a tots nosaltres reflexionar sobre això.

Les relacions entre la Santa Seu i Xina; la possibilitat d'un viatge papal

Quan, a l'anada, estàvem volant cap a l'espai aeri xinès, vaig anar a la cabina i un dels pilots em va mostrar un registre i em va explicar que solament faltaven deu minuts per entrar a l'espai aeri xinès i que havíem de demanar l'autorització (una cosa normal que cal fer sempre amb cada país) i vaig sentir com demanaven l'autorització i com responien; vaig ser testimoni d'aquest moment. El pilot va dir: ara parteix el telegrama, no sé com ho va fer, però ho va fer. Després em vaig acomiadar dels pilots i vaig tornar a asseure'm i vaig resar tant, per aquest bell poble xinès: un poble savi. Penso en tots els grans savis xinesos, penso en la història de ciència, de saviesa... També nosaltres els jesuïtes tenim la nostra història allí, amb Matteo Ricci... Que si vull anar a Xina? Però és clar! Demà! Nosaltres respectem al poble xinès. L'Església va demanar solament la llibertat per al seu ministeri, per al seu treball. Cap altra condició. I després no cal oblidar la carta fonamental per al problema xinès, la que va enviar als xinesos el papa Benet XVI. Aquesta carta avui segueix sent actual. Fa bé tornar a llegir-la. La Santa Seu sempre ha estat oberta als contactes, sempre, perquè té un veritable afecte pel poble xinès.

Els propers viatges i l'esperança de veure-ho a Espanya, a Àvila, en 2015

Aquest any tenim previst Albània. Vaig per dos motius importants. En primer lloc perquè van aconseguir fer un govern (pensem en els Balcans), un govern d'unitat nacional, entre musulmans, ortodoxos, catòlics, amb un consell interreligiós que ajuda molt i que és equilibrat. Vaig sentir com si la meva presència fos una ajuda a aquest noble poble. El segon motiu és aquest: pensem en la història d'Albània, l'únic dels països comunistes que en la seva Constitució tenia l'ateisme pràctic. Si tu anaves a Missa, era anticonstitucional! I després, em deia un dels ministres, que van ser destruïdes (i vull ser precís amb la xifra) 1820 esglésies, ortodoxes i catòliques. En aquell temps moltes esglésies van ser transformades en cinemes, teatres, sales de ball. Jo vaig sentir que havia d'anar, i un dia cal fer-ho. Després, el proper any voldria anar a Philadelphia, a la trobada de les famílies, i també vaig ser convidat pel president dels Estats Units al parlament nord-americà i també pel Secretari de les Nacions Unides a Nova York (tal vegada les tres ciutats juntes: Philadelphia, Washington i New York). Els mexicans volen que vagi en aquesta ocasió també a la Verge de Guadalupe, i es podria aprofitar, però no és segur. I al final a Espanya. Els reis em van convidar, l'episcopat em va convidar, però no hem decidit.

La relació amb Benet XVI

Ens veiem. Abans de marxar vaig anar a visitar-ho. Dues setmanes abans, em va enviar un escrit interessant i em demanava la meva opinió. Tenim una relació normal. Perquè al voltant d'aquesta idea, que tal vegada no li agrada a alguns teòlegs (jo no sóc teòleg), crec que el Papa emèrit no és una excepció. Jo crec que el Papa emèrit segueix sent una institució, perquè la nostra vida s'allarga i a una certa edat ja no es té la capacitat per governar bé, perquè el cos es cansa... La salut tal vegada sigui bona, però ja no es té la capacitat de treure endavant tots els problemes d'un govern com el de l'Església... I si jo sentís que ja no puc seguir? Faria el mateix. Resaré, però crec que faria el mateix. Som germans, i ja he dit que és com tenir a l'avi a casa, per la seva saviesa. És un home de saviesa. Em fa bé escoltar-ho. I ell m'anima bastant.

Vostè té una vida plena de compromisos. Poc descans, res de vacances. Cal preocupar-se pel ritme que porta?

Sí, hi ha qui m'ho ha dit. Jo vaig passar les vacances a casa, com faig normalment. Una vegada vaig llegir un llibre, interessant, que es titulava: 'Alegra't per ser un neuròtic'. Jo també tinc alguna neurosi i cal guarir-la bé, eh! La meva és queestic una mica lligat al meu hàbitat. L'última vegada que vaig anar de vacances, amb la comunitat jesuïta, va ser en 1975. Sempre faig vacances, però en el meu hàbitat, canvi de ritme: dormo més, llegeixo coses que m'agraden, escolto música, res més. I això em descansa. Al juliol vaig fer molt tot això. És cert, el dia que havia d'anar al Gemelli, fins a deu minuts abans havia d'anar, però no vaig poder. Havien estat dies molt plens. Ara sé que haig de ser prudent. Tens raó...

Com viu la immensa popularitat de la qual gaudeix?

Jo la visc agraint al Senyor que el seu poble sigui feliç, esperant el millor per al poble. La visc com a generositat del poble, del veritable poble... Dins, intento pensar en els meus pecats, en els meus errors, per no creure-me-la, perquè jo sé que això durarà com jo, dos o tres anys, i després... a la casa del Pare! La visc com a presència del Senyor al seu poble que usa al bisbe, que és el pastor del poble, per manifestar moltes coses. La visc amb més naturalitat que abans, perquè m'espantava una mica.

Com viu al Vaticà, més enllà del treball?

Intento ser més lliure. Hi ha cites de treball, però la vida per a mi és el més normal que es pot fer. M'agradaria sortir més, però no es pot. I després a Santa Marta faig la vida normal de treball, de descans, de xerrades... Que si em sento presoner? No. Al principi sí, però després van caure alguns murs... Per exemple (somriu): el Papa no podia usar l'ascensor sol, immediatament algú venia per acompanyar-ho! 'Tu, vés al teu lloc, que jo baixo sol!'. I es va acabar la història. És així... la normalitat, la normalitat.

La propera encíclica dedicada a la defensa de la creació

He parlat d'aquesta encíclica amb el cardenal Turkson i també amb els altres. I li vaig demanar a Turkson que recopilés totes les contribucions que haguessin arribat. Abans del viatge, el cardenal em va lliurar el primer esborrany. És així de gran, un terç més que l'Evangelii gaudium. És el primer esborrany. Es tracta d'un problema no fàcil, perquè es tracta de la custòdia de la creació, també de l'ecologia (hi ha ecologia humana); es pot parlar amb certa seguretat, però fins a cert punt. I després vénen totes les hipòtesis científiques, algunes bastant segures i unes altres no. És una encíclica que ha de ser magistral i ha de tirar endavant solament amb les seguretats, amb les coses sobre les quals estem segurs. Si el Papa diu que el centre de l'univers és la Terra i no el Sol, s'equivoca, perquè està dient una cosa que científicament no funciona. És el que succeeix ara; hem de fer un estudi paràgraf per paràgraf. Crec que serà més petita, perquè cal anar a l'essencial, que és el que es pot afirmar amb seguretat. Es pot afegir en les notes a peu de pàgina que sobre aquest o aquell argument hi ha aquesta o aquella hipòtesi. Però donar-ho com a informació, no en el cos d'una encíclica, que és doctrinal i ha de ser segura.

La beatificació de l'arquebisbe salvadorenc Romero

La causa estava bloquejada, es deia que per prudència, en la Congregació de la Doctrina de la Fe. Ara ja no. Va passar a la Congregació per als sants i segueix el

camí normal d'un procés; depèn de com es moguin els postuladors. És molt important fer-ho de pressa. Perquè, la qual cosa m'agradaria a mi és que s'aclareixi quan hi ha un martiri 'in odium fidei', per confessar el Credo o per fer les obres que Jesús ens mana amb el proïsme. Aquest és un treball de teòlegs, que ho estan estudiant. Darrere de Romero està Rutilio Gran i hi ha uns altres. Uns altres que van ser assassinats que no tenen la mateixa altura de Romero; cal distingir teològicament tot això. Per a mi, Romero és un home de Déu. S'ha de continuar el procés, el Senyor ha de donar un dels seus signes; si ho vol fer, ho farà. Ara els postuladors han de moure's, perquè ja no hi ha impediments.